

Déli Hirnapló

REGISZTRÁCIÓS ÉS KIADÓHIVATAL: Timisoara-Belváros,
Széchyúry-tér 4. sz. sz. • Telefon este 9 óráig 1-53, ma-
gai 10. vagy 2-61. szám. • ELŐFIZETÉSI ÁRAK KÖLPOLDÓN:
Havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei
és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű váltás

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VUCHETICH ENDRE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK TEMESVÁROTT ÉS VIDÉKEN KIS-
BESITÉSSEL: havonként 60 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre
480 Lei, egész évre 960 Lei. • Kötésfelvitel, valamint
állami nyugdíjasként részére: havonként 60 Lei, egy negyed-
évre 180 Lei, egy félévre 360 Lei és egy egész évre 720 Lei

VI. ÉVFOLYAM * 137. SZÁM.

TIMISOARA, 1930 JUNIUS 20, PÉNTEK

ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

Két kereskedő eltűnése a temesvári piac legujabb szenzációja

Temesvár kereskedőtársadalmát tegnap óta Grünfeld József és Nordman Gyula, a Grünfeld és Nordman ügynökségi iroda tulajdonosainak váratlan távozása foglalkoztatja. Az ügynökségi cég anyagi összeroppanása közvetlen következménye volt a gazdasági dekonjunkturának, azok a körülmények azonban, amelyek ezt az összeroppanást okozták, már évekre nyulnak vissza. Az ügynökségi iroda négy millió leiel tartozik különböző olasz gyárosoknak és amikor sor került ezen összeg átutalására, a két kereskedő jobbnak látta, ha az ügyek tisztázását külföldön várja be. Grünfeld József néhány nap előtt családjától azzal távozott, hogy Marosvásárhelyre utazik, azonban valószínű feltevés, hogy nem tartózkodik az országban. Hasonló a helyzet Nordmannal, aki két héten belül ígérte hazakeresését, mert Svájcba utazott megfelelő összeg előteremtésére.

Nordman Gyula közvetlenül az összeomlás után került Temesvárra és itt külföldi cégeket képviselt. Utóbb üzleti összeköttetésbe került Grünfeld Józseffel.

A konjunktúra az 1920-as évek elején kedvezett a cémaárúknak és Grünfeld Nordmannal együtt megalakította a Román Cérnaipar Részvénytársaságot, amelyben még Emanuel Emilnek is szerepe volt. A vállalat eleinte prosperált, utóbb pedig azon az olasz cérnagyáron kívül, amelynek készítményeit lekötötték, egy másik gyártól is kötötték le árut. A konjunktúra nem-sékára kihalóban volt, az áru a nyakukon maradt és azt később Emanuel Emil elzálogosította. Nordmann akkor három millió leit fizetett ki, hogy az elzálogosított cérnát felszabadítsa a zálog alól. Ezután a részvénytársaság felszámolt.

Grünfeld és Nordman vállalkozásainak újabb szakka következett ezután.

Temesvárott ügynökségi irodát nyitottak, amely jövedelmezett, mert Nordmannak az olasz gyárosokkal kitűnő összeköttetései voltak és különböző olasz gyárak kizárólagos képviselői voltak az országban. Ezekbe a képviseltekbe kapcsolódik bele az Union teksztilizlet is, amelynek Temesvárott a Lenau-téren van az üzlethelyisége.

Grünfeld és Nordman az olasz gyárosokkal kötött megállapodás szerint az Union teksztilizlet felett a felügyeleti jogot gyakorolták,

az üzletben eladott áruk után százalékos kaptak, ezenkívül azoknak az áruknak az ellenértékét, amelyeket az olasz gyárak egyenesen különböző erdélyi és okiráltságbeli kereskedőknek szállítottak, ez az ügynökségi iroda inkasszált és százalékának levonásával elszámolt a gyárosokkal. Az Union cégnek Várnai nevű nagyvárad kereskedő és a tragikusan elhunyt Kun Alfréd voltak a beltágjai, míg

Négy millió lei hiányt állapítottak meg

A Grünfeld és Nordman társas ügynökség jelenlegi deficitje négy millió lei. Négy olyan milliót tartottak meg, amely az olasz gyárosok pénze volt és amelyet most ki kellene fizetni. Az inkasszó munkáját rendszerint Grünfeld végezte és, amint most kitűnik, a hiány pótlásának meg nem engedett eszközével élt. Ugyanis azon kereskedőknek a címére, akik a különböző olasz gyárakkal üzleti összeköttetésben állottak, árut rendelt.

Az árut azonban nem az illető kereskedő, hanem Grünfeld vette át, értékesítette és a befolyó összegből utalta át az általa már inkasszált, de el nem számolt régebbi összegeket.

Tavaly ősszel Nordman állítólag

Grünfeld József kültagként szerepelt. Az Union kedvező üzleti eredményeket ért el, azonban legutóbb nagy veszteséget szenvedett. Várnai ugyanis, akl ezenkívül a Grünberger és Várnai nagyvárad cégnek is társtulajdonosa volt, hároméves milliárd lei értékű árut hitellezett önmagának. A Grünberger és Várnai cég fizetésektelen lett és az Union ekkor veszteségeket szenvedett. Ezenkívül Aradon ugyancsak három millió leies veszteség érte az Uniont.

Az erkölcsi felelősség Grünfeldet és Nordmant terhelte, akik a felügyeleti joggal voltak megbízva.

Időközben az üzleti viszonyok még inkább rosszabbodtak, Grünfeld erre Molinum néven Temesvárott teksztilizgyárat alapított, amely azonban szintén nem a legrózsásabb helyzetben van és új tőkebefektetésre volt szükség.

már bizonyos rendetlenséget vett észre. Egy az Union részére érkező kétezre dolláros csekket Grünfeld értékesített, amely a vámilleték kifizetésére szolgált volna. Nordman akkor Svájcba utazott, harmincezer svájci frankot hozott és azzal pótolta a hiányt. Az ügynökségi iroda tulajdonosai ezután elhatározták, hogy szétváljanak. Ez meg is történt, azonban az olasz gyárosok nem vették a különvált tudomásul azzal az indokolással, hogy az anyagi felelősség velük szemben egyetemlegesen áll fenn.

Az ügynökségi irodának hiányait még ideig-óráig sikerült takargatni, de néhány nap előtt az olasz gyárak megbízottai megérkeztek Temesvárra és ezek megjelenése

siettetette mindkét kereskedő hirtelen távozását.

A két kereskedő távozása Temesvárott feltűnést keltett. Vannak azonban a helyzetet ismerők között olyanok, akiknek állítása szerint Grünfeld és Nordman is visszatérnek és rendezik ügyeiket. Nordmant néhány vagyonos barátja hajlandó segíteni abban, hogy ügyeit rendezze és ezek állítása szerint ő maga az üzlemtől távol is állott. Az ügyben még büntető feljelentés nem történt és fizetésektelenségről sem lehet beszélni, mert az ügynöki ircdának aktívája sincsen, eszupán inkasszált összegeket követelnek a gyárosok.

Az olasz gyárak megbízottainak magatartásától függ, hogy az ügyben milyen lépések történnek.

Az egyik temesvári német lap azt a híradást közölte, mintha Róth Dezső dr. képviselné Grünfeldet és Nordmant. Felvilágosításért fordultunk Róth Dezsőhöz, aki kijelentette, hogy a Grünfeld és Nordman-céget már négy éve nem képviseli és így üzleti és pénzügyi összeroppanásukról nem is birhat tudomással.

Bethlen magyar miniszterelnök az angol királynál. Londoni híradás alapján jelentettük, hogy Bethlen István magyar miniszterelnök és Rothermere lord között találkozást terveztek. A találkozás azonban Rothermere lord betegsége miatt elmaradt és erről Rothermere levélben értesítette Bethlent és legnagyobb sajnálkozását fejezte ki, hogy betegsége miatt birto-kárcél nem jöhetett Londonba. Bethlen szerdán délelőtt ellátogatott az eponi lóversenyterre, majd utána kihallgatáson megjelent György angol királynál, aki villásreggelin látta vendégül a magyar miniszterelnököt.

Bánáti Német Bank R.-T.

Timisoara I., Piața Unirei 1. :: Telefon: 10-88

Fiókok: Gottlob, Lippa, Königshof

Takarékbetétek legelőnyösebb kamatoztatása.
Hitelt nyújt a legkedvezőbb feltételek mellett.
Foglalkozik bíróságon kívüli és bírósági egyeztetések lebonyolításával és garantálásával.

Manoilescu Mihály nyilatkozata:

Teremtsük meg a polgárnak azt a helyzetét, amelyet a polgár fogalma megkíván

A nagy gyorsasággal bekövetkezett új események visszavisznek a múltba. Amikor Károly király leszállt a katonai repülőgépből és az uralkodó hazatért, hogy elfoglalja ősei trónját, az ország közvéleményének ajkán egy név lebegett:

Manoilescu Mihály...

Néhány napra rá megalakul a második Maniu-kormány és abban Manoilescu már a közlekedésügyi tárcát tölti be. Oroszlánrésze volt Károly király hazatérésének előkészítésében és végrehajtásában. Sok gratuláció és üdvözlés kereste fel ezért, mire az egyik bukaresti lapban rövid cáfolat jelent meg Manoilescu Mihály tollából. Azt kéri, hogy ne tüntessék őt fel hősnak, mert neki nincsenek érdemei. Az egyedüli érdem a királyé.

Talán öt hete, hogy Temesvárott — utban a budapesti nemzetközi mintavásárra — az állomáson Faur Liviusz miniszteri igazgató társaságában beszélgettem Manoilescuval és akkor a következőket mondotta:

— A sajtó számára most nincsen semmi mondanivalóm, a magánember részére kijelenthetem: dolgozunk kell.

Manoilescu Budapestről Brüsszelbe utazott és végrehajtotta azt a tervet, amiért 1927 végén az akkori liberális kormány legalább is életfogytiglani kényszermunkára akarta ítélni.

Akkoriban Bukarestben tartózkodva a vacarestii fogházban látogattam meg és csak annyit mondott:

— Az igazság győzni fog!

Az igazság győzött. Kettős győzelem volt. A bukaresti hadbíróóság felmentette azt a Manoilescu Mihályt, akinek egyetlen bűne az volt, hogy „nagyon, de nagyon szereti a székelyföldi gyermek apját”.

Manoilescut felmentették, titokban ujongott az egész ország, mindenki azt várta, hogy Bratianu Vintila levonja a konzekvenciákat, mert a hadbíróóság ítélete már megpecsételte előre azt, ami június nyolcadikán bekövetkezett. A liberálisok maradtak és Manoilescu Mihály az ítélet után őszinte barátja, Faur Liviusz miniszteri igazgató házába jött kipihegni Temesvárra a tárgyalás izgalmait. Akkor ismét találkoztam Manoilescuval. Két óra hosszat élveztem lebilincselő szavait. Buesuzóul így szólt:

— En egyszerű, üldözött magánember vagyok. Ha azt hiszi, hogy tottra valók a kijelentéseim, úgy írja meg azt, amit a jelenlegi helyzet elbir.

Politikáról is szó volt akkor és Manoilescu az államférfiu előrelátó koncepciójával ezeket mondotta:

— A kormányhatalomra való töretés nem viszi előbbre az országot. Teremtsük meg a polgárnak azt a helyzetét, amelyet a polgár fogalma megkíván és ezen az alapon fektessük le az ország jobb jövőjét.

Beszélgettünk az akkor aktuális kormánykrízisről, mennek-e a liberálisok, jön-e Maniu, vagy Averescu és ekkor a következőket válaszolt:

— A liberális párt az utolsó leheletig uralmon marad, mert ez az uralom biztosítja gazdasági téren berendezkedéseinek folytonosságát. Az a helyzet ma, hogy bárki van kormányon, a kullisszák mögött mégis csak ők diktálnak. Én az ország boldogulását akarom, a boldogulást pedig csak evolúció hozhatja meg.

— És Károly?

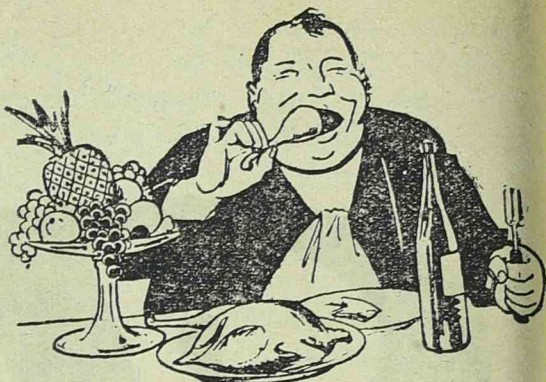
— Vissza fog jönni. Mikor? Nem tudom. Érzem, hogy visszajön.

A kisebbségi kérdés és a magyarok is szóba kerültek.

— A magyar — mondotta — derék nép. De én kisebbségi kérdést nem ismerem. Ha megadtuk minden polgárnak a jólétet, akkor ez a kérdés kikapesolódik a problémák sorából.

Két éve már, hogy Manoilescu ezeket mondotta és ez a vasakaratu ember bizonyára elkövet mindent és azon lesz, hogy megteremti a polgárnak azt a helyzetet, amit a polgár fogalom megkíván. A kisebbségek bizhatnak Manoilescuban, a magyaroknak kevés olyan őszinte barátja van, mint az új közlekedésügyi miniszter.

Grósz Dezső.

Önnek óvnia kell a gyomrát

Önnek mindig arra kell gondolnia, hogy a gyomrának szüntelenül emészténi kell. Alig hogy étkezés után a gyomra befejezte volna az emésztést ön megint eszik és ha fűszeres vagy nehezen emészthető ételeket evett a gyomor már nem bírja az emésztés munkáját elvégezni és savtultengés fog fellépni. Gyomorégést, görcsöket érez, az emésztőszervek érzékeny és finom nyálkahártyái gyuladtak lesznek és a fájdalmak minden étkezés után erősebben lépnek fel.

Ezek a zavarok majdnem minden esetben elkerülhetők, ha az első fájdalmak alkalmával

Magnesium-Perhydrol-Merck

vesz be. Ez a gyógyszer semlegesíti a felesleges gyomorsavat.

A

Magnesium-Perhydrol-Merck

mindenütt kapható. A savanyu felbőfögést, gyomorégést a gyenge emésztéssel kapcsolatos rosszulletet és panaszokat megszünteti.

Fordulat állott be az utlevélhamisítási panamában Hertl Antalné váratlan elutazásával

Muntean Pál temesvári magán-tisztviselőnek, az utlevélhamisítás legújabb gyanúsítottjának letartóztatása, új irányba terelte a nyomozást. Közöltük, hogy Muntean Pál néhány nap előtt Popov Sándor ügynöktől, aki nem Amerikában tartózkodik, hanem Bukarestben rejtezik, csomagot kapott, amelyben Amerikába szóló kitöltetlen utlevelek és a belügyminisztérium hamisított peszete voltak. Muntean tagadja a bűnrészességét, azonban a váratlan leleplezés újabb fordulathoz juttatta az utlevélhamisítási és embercsempészes ügyét.

Ismeretes, hogy Hertl Antal, a Cunard Line hajózási vállalat temesvári irodájának a vezetője, külföldön tartózkodik. Előbb Bécsben, utóbb Budapesten járt. A temesvári ügyészség az új fordulat következtében kihallgatás végett maga elé idéztette Hertl Antal feleségét. A Hertlnéért küldött detektívek azonban azt jelentették Mihailescu Marin vezetőügyésznek, hogy Hertl Antalné szintén elutazott. Mikor jön haza, arra nézve nem tudtak közelebbi felvilágosítást adni.

A nyomoruságos bérek miatt a resicai falepárológyár munkásai is sztrájkba léptek

A németországi Konstanzban székelő nagy falepároló részvénytársaság, amelynek a német birodalom és a mai Lengyelország területén vagy ötven gyára volt, 1906-ban a Bánságban is létesített három falepároló gyárat. Ezek egyike Resicán, a másik az Anina melletti Kirzsa-völgyben, a harmadik pedig Marzsínán épült. Ezek a gyárak mint önálló részvénytársaságok keletkeztek és a részvények a Konstanzi Falepároló Részvénytársaság és a Resica-művek között osztoztak szét. A falepároló gyárak vezetése a Bánságban is a németek kezén maradt.

A három bánsági falepároló gyár közül a legnagyobb a resicai. A feldolgozáshoz szükséges fát előnyös szerződés következtében a gyár a Resica-művek erdeiből kapja. A Resicai

Falepárológyár Részvénytársaság közel hatszáz munkást foglalkoztat. A munkások bére azonban sohasem volt akkora, hogy a legszerűebb megélhetési standardot is biztosítaná. A Resicai Falepárológyár munkásai sok hasztalan próbálgatás után most ismét kérelmezték munkabérek emelését. Ennek vége azonban az lett, hogy az eredménytelen tárgyalások után az igazgatóság tegnapelőtt négy csoportvezetőt, akiket a munkások felbujtásával vádolnak, elbocsátott a gyár kötelékéből. Ennek híre még kedden este futótüzként terjedt szét a munkások körében, akik erre elhatározták, hogy sztrájkba lépnek. A gyár munkásai két turnusban dolgoznak és az első turnusnak — kétszázötvennégy embernek — szerdán reggel kellett volna munkába állnia. A gyár sziré-

nája reggel félhétkor hosszasan bugott és hívta a munkásokat, akik azonban nem gyülekeztek a kapuk előtt. A gyár vezetősége azonnal telefonon jelentést tett a temesvári állambiztonsági hivatalnak, ahol Deac Gyula vezérfelügyelő vette föl a jelentést, ugyancsak bejelentették a sztrájkot Maiorescu József dr. helyettes bánsági kormányzóknak, valamint Bottez György állami munkafelügyelőnek.

Bottez György munkafelügyelő azonnal Resicára autózott és megkezdte a tárgyalásokat a munkásokkal és a gyár vezetőségével. Délben telefonon értesítette Deac Gyula dr. vezérfelügyelőt, hogy a tárgyalások kedvezően folynak, a gyár igazgatósága már hajlandónak mutatkozik a négy csoportvezető visszafogadására és amennyiben ez megtörténik, a munkások újból felveszik a munkát. A munkások egyben arra is kérték a munkafelügyelőt, hogy béremelésük ügyében intervenáljon az igazgatóságnál.

Látogassa meg Ön is!

az ujonnan megnyílt

Kálmán Ferenc

Temesvár I., Rezső-utca, a Ferdinánd-szálloda mellett

Butorszövet

Szőnyeg

Takaró

szaküzletét

Argentina, Brazília és Uruguay-ba

az egyedüli német társasággal, amelynek hajói csak délamerikai kikötőkbe futnak, egyésges III. osztályu hajók, „Cap Arcona” a világ egyetlen hajója, amely Hamburgtól Délamerikáig csak 12 napig megy.

HAMBURG - DÉLAMERIKAI GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG

KLEIN GYULA

UGYENÖKSEGE

Központ: Timisoara, Str. I. C. Bratianu 6.

Helyek: Arad, Bul. Regele Ferdinand 62. Bucuresti, Bul. Dinicu Golescu 41 bis. Cernăuți, Str. Reg. Ferdinand 27. Chișinău, Str. Negușterilor, C. ss. Barbată. Német hajók, német konyha, német kiszolgálás. Gyorsvonat Hamburgig.

Blokáddal fenyegeti meg Mironescu külügyminiszter Magyarországot a Habsburg-restauráció esetére

Az Echo de Paris bukaresti munkatársa felkereste Mironescu külügyminisztert, akit meginterjúvált a Habsburg-család esetleges restaurációja ügyében. Az újságíró az interjúval kezdte, hogy mit szólna Romániahoz, ha Magyarországnak az volna a zándéka, hogy a Habsburg-dinasztiát a trónra emelje? Mironescu a kérdésre ezeket mondotta:

— Távol áll tőlünk, hogy beavatkozzunk Magyarország belpolitikájába. Magyarországra tartozik egyedül annak az eldöntése, hogy királyság, vagy pedig köztársaság lesz. Bármelyik álláspont győz is Magyarországon, Románia ezt minden megjegyzés nélkül tudomásul veszi.

Csak azt az egyet nem veheti szó nélkül Románia, ha Magyarország úgy dönt a királyság mellett, hogy ismét Habsburgot akarna királynak kikiáltani.

Románia a trianoni békeszerződést megingathatatlannak tartja és ennek alapján kihívásnak tekintene minden olyan cselekedetet, amely a Habsburg-monarchia visszaállítására törekszik.

— Mit tenne Románia ilyen esetben?

— Az a körülményektől függ, — válaszolta Mironescu diplomatikusan.

— Fegyverhez nyulna?

— Talán ezt is, de mindenesetre előbb más eszközökhöz folyamodnánk. Blokád alá vennénk a kisántant államait és a szövetséges hatalmakkal együtt Magyarországot.

Elvágunk a feléje vezető vasútvonalakat. Teljesen elszigetelnénk és igyekeznénk lehetetlenné tenni a megélhetését. Mindenesetre igen erősen lépünk fel.

Ezeket mondotta Mironescu, aki végül megjegyezte, nem hiszi, hogy Magyarországon komolyan gondolnának komoly politikusok egy Habsburg-restaurációra.

Maniu Gyula miniszterelnök a Habsburg-restauráció ügyében tett ismeretes nyilatkozata az egész világsajtót foglalkoztatja. Az egyik nagy angol lap megkérdezte erre vonatkozólag a jelenleg Londonban tartózkodó Bethlen István magyar miniszterelnököt is, aki válaszában ezeket mondotta:

— A magyar királykérdés ma egyáltalán nem érett még a megoldásra és a közel jövőben sem szándékozunk vele foglalkozni. Maniu ur azonban téved, ha az a felfogása, hogy a trianoni szerződés tiltja a Habsburg-restaurációt.

Erről a békeszerződésekben szó sincsen, tehát ez a dolog nem is ütközhetik a szerződésekbe. Amikor majd a királykérdést meg akarjuk oldani, elsősorban a nagyhatalmakkal fogunk tárgyalni.

És ez teljesen független attól, hogy valaki nagykorú-e, vagy sem. Ezt a kérdést nem személyi, hanem fontos belpolitikai okok döntenek majd el.

Bonnefon, az Echo de Paris bukaresti munkatársa szintén beszélge-

tést folytatott Maniu Gyula miniszterelnökkel, aki kijelentette, hogy Románia nemzetközi politikájának főleg két célja van. Az első megerősíteni a népszövetségi kapcsolatokat Franciaországhoz és a kisántánthoz, a másik pedig még jobban megerősíteni a baráti kötelekeket Olaszországgal szemben. Románia igyekszik a többi népekkel a szellemi és gazdasági kapcsolatokat az eddigieknél intenzívebbé tenni.

Románia a békeszerződések alapján áll és meggyőződése, hogy ezeknek a szerződéseknek a megbolygatása beláthatatlan következményekkel járna.

Románia őszintén törekszik arra, hogy a szomszédos államokkal jó viszonyban éljen. Románia és Magyarország viszonyáról kijelentette Maniu, hogy az az optánsügy elintézése óta kedvezően javult.

Julius első napjaiban megalakul Temesvár városi választott nagytanácsa

Tegnap megérkezett a temesvári kormányzósághoz a bukaresti központi revíziós bizottság döntése, amellyel a temesvári nagytanács megválasztását megerősítette. A döntés kézhezvétele után Bocu Szevér miniszter, kormányzó tanácskozott Baran Koriolán dr. főpolgármesterrel és a kormányzó úgy döntött, hogy a törvényben előírt kötelező tizenöt napot követő első napra összehívja a városi nagytanács alakuló közgyűlését. Az alakulásra a meghívókat ma küldik szét és valószínű, hogy az július hatodikán délután megy végbe. Az alakulógyűlésen megválasztják a főpolgármestert, az alpolgármestert, az állandó választmányt és az egyes bizott-

ságok tagjait. Az alakuláson Bocu Szevér miniszter is megjelenik.

Pénteken reggel kilenc órakor tartja első rendes közgyűlését az alakulás óta Temesvártól megye nagytanácsa.

A nagytanácsi ülésen Boleantu Valér dr. prefektus a kormány képviselőjében vesz részt és azon Tieran Emil dr. megyei főjegyző betérjeszti az általa szerkesztett megyei szabályrendeletet is. Azonkívül megválasztják azt a hat tagot, akit a kormányzó-ság kebelében megalkotandó vármegyei tanácsok szövetségébe delegálnak. Ebbe a szövetségbe Temesvár városa is négy nagytanácsi tagot delegál.

Az asszonyok rábeszélésére megmérgezte tulajdon apját

A szolnoki törvényszék tegnap újabb arzénmérgezési per tárgyalását kezdte meg. A fővádlott Madarász József harminc éves nagyrévi gazda, aki ellen az a vád, hogy a felesége segítségével Szabó Istvánné rábeszélésére a Csordás Bálinttól kapott méreggel eltette láb alól tulajdon édesapját, idősebb Madarász Józsefet. Madarász József ezzel kezdte vallomását:

— Bűnös vagyok. Meggyilkoltam az apámat. Az asszonyok rábeszélésére cselekedtem.

Azután elmondja, hogy apja mindig igen keményen bánt a családjával. Megboldogult anyját mindig verte. A fiát is verte, pedig az már legény volt. Madarász József 1922-ben megnősült és feleségét a házhoz hozta. Az apja most már a menyét is sanyargatta. Később szerelmi ajánlatokat tett a menyének, aki azonban nem hallgatta meg, hanem elmondta a dolgot a férjének. Erre az öreg Madarász még gorombább lett vele és elüldözte a háztól. A fiatal Madarászné a szomszédos Szabó Istvánnéhoz ment és ott elpanaszolta baját. Szabó Istvánné azt tanácsolta neki, hogy az apósát mérgezzék meg és erre szerezzen mérget Csordásnétól. Madarászné szölte a férjének, aki előbb nem akart ebbe bele-

egyezni, később azonban nem ellenkezett. Csordásné két millió koronát kért a mérgerért. Madarászné akkor azt mondta, hogy nem szeretné, ha apósa sokáig kinlódna és azért kérte Csordásné, keverje a mérget úgy, hogy az rögtön hasson. Csordásné ezt megígérte, azonban eltévesztette a dolgot és az öreg Madarász mégis egy hétig kinlódott, amíg meghalt. Arra a kérdésre, hogy ki adta be az öregnek a mérget, a vádlott így felelt:

— Én, egyedül én.

Madarász Józsefné, Szabó Istvánné és Csordás Bálintné tagadják bűnöségüket. Kijelentik, hogy a mérgezésben semmi részük nincsen. Ha Madarász József megmérgezte az apját, az előzetes tudtuk nélkül történt. A tárgyalás folyik és ítélet mára várható.

A tárgyaláson izgalmas jelenet volt, amikor Csordás Bálintné szembesítették Madarász Józseffel, aki a szemébe mondta az asszonynak, hogy a mérget tőle kapta és az asszony tanította ki, hogyan kell azt beadni. Csordásné magából kikelve rikácsolta Madarász felé:

— Hazudik! Gyilkos! Bizonyítsa be, hogy én adtam a mérget.

Amikor Csordásné Madarász Józsefnével szembesítették, a jelenet

megismétlődött és a két asszony majd-nem nekiment egymásnak. Fuchs dr. tárgyalási elnöknek ismételtelen kellett őket rendreutasítani. Azután a tanúk kihallgatására került a sor.

Az örült suszter Rákóczy Ferenc leszármazottjának mondta magát

A gyulai magyar határrendőrségi hivatalban megjelent egy negyven év körüli, méltóságos magatartású férfi, udvariasan köszönt, majd bemutatkozott:

— Harmadik Rákóczi Ferenc vagyok, uraim. Megyek Erdélybe, hogy elfoglaljam jogos örökségemet, a fejedelmi trónt.

Azután arra kérte a csodálkozó határrendőrségi tisztviselőket, hogy állítsanak ki számára határátlépési igazolványt, hogy akadály nélkül átmenhessen Romániába, ahol a birtokai fekszenek. Még jobban bámultak azonban a határrendőrség emberei, amikor a mindvégig nyugodtan beszélő férfi két levelet vont elő a zsebéből. Az egyik levélben József főherceg, a másikkban pedig a Népszövetség igazolja, hogy a levél felmutatója valóban Harmadik Rákóczi Ferenc, akinek személyazonossága kétségtelen és a Rákócziak birtokai valóban megilletik. Még egész sereg más irással is igyekezett igazát bizonyítani.

Elkisérték Sarkadra, ahol csakhamar megállapították, hogy az állítólagos trónkövetelő szegedi cipész és eredetileg Varga Jánosnak hívják. Varga János évek óta csendes örült és azóta Harmadik Rákóczi Ferencnek adja ki magát. Néhány hónap előtt nagy összeg erejéig kártérítési pert indított a Népszövetség előtt a Habsburg-ház ellen és a Népszövetség már nekilátott iratai megvizsgálásának, amikor megtudták, hogy meghibbant eszű emberrel van dolguk. Kiderült az is, hogy Varga valamennyi igazoló írása, így József főherceg és a Népszövetség levele, amelynek egyik paszuszusában Harmadik Rákóczi Ferencet szeptember 5-re Luganóba hívják, hamis. A szerencsétlen embert elme-gyógyintézetbe fogják szállítani.

Máv golyós csapágyas és Hofherr gyűrűscsapágyas cséplők 60.000 leitől feljebb, továbbá Hofherr típusu szalamelevátorok legolcsóbban kaphatók

Minius és Pohr

gépműhely

Temesvár-Erzsébetváros,
Emmausz-utca 2 sz.

Telefon 22-80

Használt cséplőket és elevátorokat becserelelünk.

Nem ráta!

De készpénzért olcsón vásárolhat férfi-, flu- és gyermekruhát

FUCHS ruha-
üzletében, Józsefváros, Skudier-tér 5. sz. a.

Trenchcoat	Lei 1400—
Férfiöltöny	990—
Kamngarn-öltöny	1500—
Gummikabát	620—
Csikosnadrág	395—
Munkásnadrág	105—
Gyermeköltöny	170—

Csütörtökön,
Urnapiján

Olcsó
zónareggeli!

megnyílik

Coronini söröző és borozo

Olcsó!
uzsonna!

a gyárvárosi Coronini-téren Gombás István vezetésével az uri

Hírek

HOLNAP IS MEGJELENIK A DÉLI HIRLAP. Tekintettel arra, hogy a mai urnapi egyházi ünnepen nincsen munkaszünet, a Déli Hirlap legközelebbi száma holnap, pénteken korán reggel a rendes időben jelenik meg.

— **Ileana hercegnő hazaérkezett.** Ileana hercegnő több hónapos egyiptomi és görögországi utazásáról tegnap megérkezett Konstanca. A kikötőben a konstancai hatóságok fejei üdvözölték a hercegnőt, aki ma Bukarestbe, majd Balceiba utazik.

— **Maniu külföldre utazik.** Bukarestből jelentik, hogy Maniu Gyula miniszterelnök minden valószínűség szerint még ezen a héten külföldi utra indul. Az uton Lugojanu miniszterelnökségi államtitkár elkíséri.

— **Az erdélyi és bánági kisebbségi újságírók június 22-re Nagyváradra** hirdetett kongresszusát technikai akadályok miatt elhalasztották. Június 22-én a kongresszus előkészítésére értekezlet lesz Kolozsvárott, a kongresszust pedig július 6-án fogják megtartani Nagyváradon.

— **Magyar hadirokkantak küldöttsége a királynál.** A magyar kisebbségi hadirokkantak küldöttsége legközelebb **Abrudbányai Ede dr.** magyarpárti képviselő vezetése mellett a király elé járul. Abrudbányai dr. emlékiratban tárja fel a magyar hadirokkantak sérelmeit és kifejti, hogy a magyar hadirokkantak nem részesülnek olyan bánásmódban, mint a többi nemzetiségű hadirokkant. Kéri az uralkodót, járjon közbe a kormánynál, hogy a magyar hadirokkantaknak igazságot adjanak.

Halló! Haltó!
Erhardt Károly volt „Páva” vendéglő tulajdonosa ismét Gyárvárosban van és **átvette a „Denk” vendéglő vezetését** és a közönség figyelmébe ajánlja az elismert jó konyháját és kitűnő italát. Jó házi koszt házában és házon kívül kapható.
Szíves pártfogást kér
Denk Péter

— **A nagyváradai háztulajdonosok egyesülete közgyűlést tartott,** amelyen Cioban Pompil dr., a temesvári bázisulajdonosok szövetségének elnöke is megjelent. Cioban dr. ismertette a temesvári háztulajdonosoknak a Háztulajdonosok Bankja felállítására kezdeményezett mozgalmát. Az ismertetést nagy lelkesedéssel fogadták és a közgyűlés egyhangulag kimondta, hogy a mozgalomhoz a nagyváradai háztulajdonosok egyhangulag csatlakoznak.

Egy léha ember története

A Déli Hirlap eredeti új regénye

A Déli Hirlap most folyó regénye ma befejeződik és megkezdjük közlését új regényünknek, amelynek címe: **Egy léha ember története.** A regény szerzője **Vida Péter.** Ez a név Temesvárott nem ismeretlen. Vida Péter az impériumváltozás előtt Temesvárott újságírói és irodalmi működést fejtett ki és novellái nagy kedveltségnek örvendtek az olvasók körében. Az impériumváltozás után Budapestre költözött **Vida Péter,** ahol folytatta irodalmi munkásságát. Számos novellája jelent meg a Nyugatban, később **Tormay Cecil** nívós folyóiratában, a Napkeletben. Most van sajtó alatt Budapesten egy hosszabb regénye, amely néhány hét múlva jelenik meg.

Olvasóink bizonyára örömmel fogadják majd **Vida Péter** regényét, amely visszavezet a háború előtti idők napjaiba, amikor az embereknek még

nem foglalta le minden gondolkodását a mendennapi kenyér utáni gond, hanem ráérték az emberek mással is foglalkozni. A léha ember története tulajdonképpen nem is léha emberről szól. A regény hőse alapjában véve mélyen érző szív, amely benső barátságára, igazi szeretetre vágyik, de sok keserűségen, sok csalódáson, rengeteg fájdalomon megy keresztül. És mert ezek fölött való elbusulásában és az emberek megutálásában kávéozásra adja magát és imitálja a blazirtat, mindenki léhának nevezi. Egyszerű, de finom szövése, kedves történet a léha ember története. A szerző készakarva kerüli a nagy hatásokat, csupa egyszerű eszközöket használ és mégis ezekkel ér el nagy hatást. **Vida Péternek** ez a munkája finom alkotás, amely szerzőjének tartalmával, stílusával és tiszta nyelvezetével dicséretre válik.

— **Új orvos.** Klein Endrét, néhai Klein Jenő mérnök fiát a bécsi egyetemen orvosdoktorrá avatták.

— **Bánági kivándorlók csalódása.** Bánági kivándorlók szomorú levelet írtak. Májusban több bánági család kelt utra a Cossulich-Line Marta Washington nevű hajóján. A hajózási vállalat azt ígérte, **hogy tizennégy** nappal Délamerikába érnek. Az első család akkor érte őket, amikor kiderült, hogy az ut huszonnégy napig tart. Emellett az élelmezés, az ellátás a lehető legrosszabb és igen sok kivánni valót hagy hátra.

— **Növendékhangverseny.** Poysel József zeneanár június 22-én, délután öt órakor a városi zeneiskolában tanítványaival **Mendelssohn** ünnepélyt rendez. Közreműködők: Brück Anny, Molnár László, Illy Jenő, Pucher Ferenc, Mihaljevits Imre és Poysel Ferenc. Kötelező műsorok 30 és 15 leier a hangverseny előtt a pénztárnál kaphatók.

— **Az evangélikus vallás jubileuma.** Június 25-én lesz négyszáz éve annak, hogy az augsburgi birodalmi gyűlésen az evangélikus vallás uttorói vallási tételeiket írásban benyújtották és azokat felolvasták. Ezt az évfordulót az evangélikusok világszerte megünnepelik és az ünnepelésből kiveszi részét a temesvári evangélikus egyház is. A jubileum alkalmából június 22-én délután tíz órakor magyar, június 29-én pedig német istentisztelet keretében tartják meg az ünnepélyt.

Műkedvelői előadások. A Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület szombaton, június 21-én este kilenc órakor színtre hozza **Villányi Andornak** Királynőm, meghalok érted című háromfelvonásos színművét. A női főszerepben **Berger Lonci** lép föl, aki ebben a szerepben bucsuzik sikeres műkedvelői pályájától. Vasárnap, június 22-én este kilenc órakor a munkástelepi magyar műkedvelők a **Ditrich-féle** vendéglőben előadják a **Falurossza** című három felvonásos népszínművét. Ugyanazok vasárnap rendeznek műkedvelői előadást a római Haladókör tagjai, akik a józsefvárosi **Polen-féle** vendéglőben vendégszerepelnek és a **Tul** a nagy Krivánon című operettet játsszák el.

A hold asszonya

Willy Fritsch, Gerda Maurus

* **A Déli Hirlap** Budapesten állandóan olvasható a **Park-szálloda** kávéházában, VIII., **Baross-tér 10.**

— **A villám becsapott egy templomba.** Fogarásról jelentik, hogy **Soars** község templomába beütött a villám. A villámcsapás felgyújtotta a templomot, három imádkozó hívót agyon-sújtott, hármat pedig súlyosan összeégett. A templom teljesen leégett. **Soars** községben nagy vihar dühöngött, mire a falubeliek a templomba menekültek és ott könyörgő istentiszteletet tartottak. Szertartás közben esapott a villám a templomba.

Corpul Portareilor Tribunalului Timis-Torontal.

Nr. 843—1240—1930 port.

Publicatie de licitatie.

Subsemnatul portarel aduc la cunostinta publica, ca in urma decisuluii despre ordonarea executiei de escontentare al Judecatoriei Urbana II. Timisoara cu Nr. 10142—1929 si in urma deciziunei despre delegarea cu Nr. G. 2675—1930 al Judecatoriei Urbana II. din Timisoara, in favorul lui Andrei Szunyogh acovat din Timisoara, pentru suma de 2000 lei capital, 12% la suta interese dela 24 Noemvrie 1927 si pentru spese in 1167 lei deja staverite si cele mai obvenunge, se fixeaza spre efectuarea licitatiei pe ziua de 20 Junie 1930 ora 5 p. m. in Timisoara IV. Str. Alex. Mocioni Nr. 24, pe cand si unde se vor vinde prin licitatie obiectele secestrate si anume: diferite mobile de casa pretuite in 4900 lei.

Timisoara, la 2. Junie 1930.

D. Rakovitz, portarel.

Asszonyom, Ön már a mult évben is a jól bevált vastagabb minőségű „Hermetic” átliszító befőzőhártyát használta. Ne kísérletezzen mással, maradjon a jól bevált minőségűnél. Kapható minden jobb fűszer- és papíkereskedésben. Ha nem kapna forduljon a **Fenyő** papíkereskedéshez, Belváros Műhle-ház Telefon 19—51. Vízonteladónak kedvezmény.

MOZIE

Belvárosi Mozi:
Csütörtök, péntek, június 19, 20
Gyárvárosi Mozi:
Szombat, vasárnap, június 21, 22
Erzsébetvárosi Mozi:
Hétfő, kedd, június 23, 24
Mehalai Mozi:
Csütörtök, június 26

VENUS

Egy híres szobrász drámája.
A főszerepekben:
Várkonyi Mihály, Agnes Petersen-Mosjoukine
Filmcentrala, Timisoara.

Este a Belvárosi Nyárimoziban a világhírű olasz nagy lírai báb-színház közreműködése:

FANTOCCI DI YAMBO NOVELLI
elsőrangú műsorral és naponta d. u. 6 órakor

Matineu

gyermek részére mérsékelt helyárakkal (20—30 lei).
Este 9 órakor mérsékelt fel-emelt helyárak 10 és 5 lei-el.

Az előadások kezdete a Belv. és Gyárv. moziban: 6 és 9 órakor.
Vasárnap: d. u. 4, 6 és 9 órakor.
Az előadás kezdete az Erzsébetvárosi Doina moziban naponta este fél 9 órakor.

Junius 19 Csütörtök

LUNAPARK

délután 6 órakor

Világszenzáció, okvetlen nézze meg

Prof. Mabuse, az élő halott
60 percig légmentesen zárt koporsóban, 2 méter mélyre ható-sági, orvosi és a közönség ellenőrzése mellett eltemetve.

Prof. Mabuse, automobil halálhidja
Robogó autók száguldanak át nem védett testén.

Prof. Mabuse, 6 rohanó autó élőkapsza.

MOULIN ROUGE-VARIETE

Minden este elsőrangú művészek szórakoztatják a közönséget
Villamos megállóhely a mehalai vonalon.

Mély fájdalomtól megtörve tudatjuk, hogy a forrón szeretett férj, vő, sógor, testvér és rokon

Radocsay László ur

hosszas szenvedés után 56. évében június 18-án, reggel 1/2 6 órakor az Urban csöndesen elhunyt. Drága halottunk földi maradványait június 19-én, délután 6 órakor a gyárvárosi temető halottas kápolnájából örök nyugalomra helyezük.

Temesvár, 1930 június 18.

özv. **Radocsay Lászlóné**
szül. **Ruschil Anna**
özvegye.

Radocsay Béla
bátyja.
Ruschil és Zsivánovits
családok.

Bánsági kisebbségi képviselők felszólalása a kamarában az új sorozási javaslat vitájánál

A kamara tegnap délelőtti ülésén napirend előtt Mihalache földművelésügyi miniszter az adóeltérőket tette szóvá és kérte, hogy az adóamnesztiát 1930 december végéig hosszabbítsák meg. Tiltakozott a falusi malmokra kirótt forgalmi adó ellen, amely ezt a virágzó ipart tönkreteszi. Napirenden a sorozási törvényjavaslat szerepelt, amelyet Popescu előadó ismertetett. Dan Romulusz szocialista kéri, hogy a szolgálati időt hat hónappal szállítsák le. Tiltakozik az ellen, hogy az új javaslat szerint a családfenntartó hadkötelesek nem részesülnek felmentésben. Holban tábornok felszólalása után Condeescu hadügyminiszter kifejti, hogy a katonai szolgálati idő leszállítása tizenöt esztendei átszervezési munkát igényel, de a leszállítás a véderőt meggyöngyözteti.

A délutáni ülésben Reitter Imre dr. bánsági képviselő a kisebbségek nevében szólalt fel és konstataulta, hogy a kisebbségi ifjak bármilyen képzettséggel birjanak is, súlyos akadályok előtt állanak, hogy bejuthassanak a tiszti iskolába. Kéri az akadályok elhárítását.

— Körmenet gyermekek tömeges pusztulásával. Barcelonában templomi körmenetet rendeztek, amelyen harmincöt ezer gyermek vett részt. A rekkenő hőségben kétezer gyermek elájult, akik közül öt meghalt.

— A magyar polgári leányiskola vizsgálja. A gyárvárosi zárdában működő magyar polgári leányiskola vizsgálja tegnap ment végbe ünnepélyes keretek között számos szülő és nagyszámú közönség jelenlétében. Rech K. Géza esperesplébános méltatta az iskola működését és arra biztatta a szülőket, hogy leánygyermeküket küldjék ebbe az iskolába, hogy annak fentartása így biztosítható, mert ellenkező esetben ez az egyetlen temesvári magyar leányközépiskola kénytelen lesz működését beszüntetni. A vizsga a legjobb eredménnyel végződött.

A hold asszonya

Willy Fritsch, Gerda Maurus

— Kedélyes nap Vingán. A Vingavidéki uri társaság vasárnap, június 22-én a Vingai Sportegylet és a Vingai Tűzoltóegylet felszereléseinek alapja javára kedélyes napot rendez. Ennek egyik érdekessége a TAC old-boy és a Vingavidéki old-boy csapatok délután öt órai barátságos mérkőzése lesz. Este kilenc órákor a vingai nagyvendéglőben a TAC jazzband közreműködésével különböző szórakozásokkal és szépségversennyel egybekötött táncmulatság lesz. A vingai kedélyes napra Temesvárról is számosan átrándulnak.

KÖZPONTI SZÁLLODA HOTEL CENTRAL

BUDAPEST, VII, BAROSS-TÉR 23.

A keleti pályaudvartól alig 2 percrenyire

A temesváriak kedvelt találkozó-helye.

Elsőrangú modern családi ház. Központi fűtés. :- Minden szobában hideg-meleg folyóvíz. :- Egyágas szobák árai: 5, 6, 8, 9, 10 pengő.

Kétágas szobák árai: 10, 12, 13, 14, 15, 16 pengő.

Fürdőszobás szobák. Rádió. Telefon a szobákban.

Tulajdonos: PALLAI MIKSA

D. R. Joa nitescu kérdezi, hogy a művészeti főiskolát és kereskedelmi iskolát végzett ifjak milyen jogot kapnak a katonaságnál.

Condeescu hadügyminiszter kijelenti, hogy mindkét képesítésű ifjak önkéntességi jogot nyernek.

Leon lupupárti a javaslatot elfogadja.

A kamara ezután a sorozási törvényt megszavazta.

Áttértek a játékkaszinók koncessziójának kiadását tárgyaló javaslatra és több ellenvetés után ezt is megszavazták.

A királyi család civilistája került sorra. Jorga kifogásolja, hogy ezt a kérdést a parlament elé hozzák, mert ez a király magánügye.

Jumanea szociáldemokrata nem tartja túlzottnak a civilista összegét, de pártja nevében elvileg ellenzi annak megszavazását.

Maniu Gyula miniszterelnök utal arra, hogy a javaslat azért került a parlament elé, mert a civilistát a nemzet ajándékozza a királynak.

A kamara erre a civilistát megszavazta.

• **Növendék hangverseny.** E hó 21-én, szombat d. u. 6 órákor lesz Reitzer Klári növendékeinek évről-évre zongorahangversenye az Ipariszindikátus, Belváros, Jenőherceg-utca 20. szám alatti termében. Vendégeket szívesen látnak. Beléptidij nincs.

GRISETTE

mosóselyem 80 cm széles

Lei 84.—

a Népáruházban.

Belváros, Corvin Mátyás-utca 4.

— **Per Ady Endre írói hagyatéka körül.** Ady Lőrincné, Ady Endre özvegy édesanyja és Márfy Ödönne, a költő volt felesége között Ady műveinek jövedelmére vonatkozólag két év előtt egyezség jött létre. Ady Lőrincné az egyezséget magára nézve károsnak érzi és ezért pert indított Márfy Ödönne ellen, akitől az Ady-könyvek után százalékos részesedést követel. A bíróság tegnap tárgyalta a keresetet és elutasította azon az alapon, hogy erre vonatkozólag szerződés létezik és ha Ady Lőrincné azzal elégedetlen, úgy elsősorban a szerződés hatálytalanságára vonatkozólag kellene pert indítani.

— **A legújabb forradalom.** A dél-amerikai Bolivia köztársaságban forradalom tört ki. A forradalom vezetője Roberto Rosa, a bolíviai köztársaság volt riodejaneiroi követség titkára.

* **A nagy melegben a legkellemesebben szórakozik a gyárvárosi Szarvas kávéház ujonnan átalakított kerthelyiségében.** Minden este Várady Aladár és társulata kacagató műsorával lép fel. Belépti díj nincs. Reggelig nyitva.

TÍLOS A SZOVJET SZÁMÁRA REPÜLŐGÉPEKET SZÁLLITANI. Az Északamerikai Egyesült Államok kormánya megtiltotta, hogy az amerikai repülőgépgyárak az orosz szovjet számára repülőgépeket szállítsanak. A baltimorei repülőgépgyár a múlt héten husz bombavető repülőgépre kapott megrendelést Moszkvából, amelyet most visszaadtak.

— **Egyházi zene a székesegyházban Urnapján.** A ma délelőtt kilenc órákor kezdődő püspöki nagymise alatt az egyházi zenekar a következőket adja elő: Introitus: Cibavit eos — Griesbacher Pétertől. Mise: Schubert Ferenc G-dur miséje. (Schubert liturgikus zenei alkotásának egyik legnemesebb hajtása, melyet 1815-ben, tehát 18 esztendőskorában írt, a Bécs melletti Lichtenhal templom részére.) Graduale: Oculi omnium — Schiffels József. Offertorium: Sacerdotes Domini — Witt Ferenc dr. Communio: Quotiescumque manducabitur — Griesbacher Péter. Pange Lingua — Griesbacher Péter. Körmenet után Te Deum — Perositól. Tantum Ergo — Palestrinától. Orgonán Pogatschnigg Guidó zeneigazgató, a kiváló egyházzenesz, az egri érseki székesegyház volt karnagya, orgonaművész játszik. Vezényel Braun Dezső.

A hold asszonya

Willy Fritsch, Gerda Maurus

— Még kártérítést is követel a sikasztó. Megirtuk, hogy Fischer Lajos, a Fischer—Vacuum budapesti cég sikasztó főnökét Amerikából hazahozták és egy napos magyarországi szökése után újból letartóztatták. Fischer, aki jelenleg a Markó-utcai fogházban ül, most kártérítési pert indított amaz olasz hajóstársaság ellen, amelynek hajóján Buenos Airesbe akart utazni. Fischer Lajos keresetében előadja, hogy a hajós vállalat, amikor eladta neki a hajójegyet, ezzel garanciát vállalt, hogy elszállítja oda, ahová jegye szól. Ezt azonban a vállalat nem teljesítette és Fischer most ötszáz pengő kártérítést követel ezért.

Győződjön meg

Ön is, hogy ékszer, arany- és ezüstárut

most olcsón vásárolhat

ALEX. KLEIN óras és ékszerésznél

Lloydsor, a Palace mellett

— **A bánsági magyar telepések sérelmei.** A Magyar Párt bánsági tagozatának küldöttsége Ambrózy Andor báró elnök vezetésével felkereste a fővárosból hazatért Bocu Széver kormányzót és Károly király hazatérése alkalmából szerencsekívánatait tolmácsolta neki. Azután a magyar telepések ügyében memorandumot adtak át és felhívták a kormányzó figyelmét arra, hogy a földjeiket elvesztett telepéseknek kiszolgált katonafiaik vannak, akiknek földigénye kétségtelen. Kérték a kormányzót, hogy ezeknek a telepésfiuknak földigényeit ismertesse el. Bocu kormányzó átvette a memorandumot és megígérte, hogy azt illetékes helyen pártfogolja.

Vas és fém

Ócskavas és fém vétele és eladása

Rudvas legolcsóbban raktáron

Deutsch Jakob

Temesvár-Gyárváros, Str. Dacilor 56

Fiók: Józsefváros, Str.

I. C. Bratianu 4/a.

TELEFON: 601

A **TEMESI LIBERÁLIS PART-SZERVEZET** KITART BRATIANU VINTILA MELLETT. A temestoron-i liberális szervezet állandó választmánya tegnap ülést tartott és napirenden a központi végrehajtóbizottság ismeretes határozati javaslata szerepelt, amelyet a párt a királykérésben elfoglalt. Az állandó választmány ülést Cosma Aurél dr. volt miniszter nyitotta meg, aki ismertette a párttal a központi végrehajtóbizottság üléseinek lefolyását. Szóba hozta Bratianu György elszakadási kísérleteit és utalt arra, hogy a pártegyesület semmi körülmények között sem engedje el a kalandos kísérletezésekkel megpróbálni. Utána többen szólaltak fel és mindannyian párhüségükről beszélték hitet. Cosma elnök javaslatára állandó választmány határozati javaslatot fogadott el, amely szerint megárvá teszi a központi végrehajtóbizottság határozatát és minden tekintetben követi a Bratianu Vintilával az állandó központi vezetőség utasításait. A határozati javaslatról távirati értesítették Bratianu Vintila miniszterelnököt.

Kajak Kajak

Fürdődresszek

Külföldi különlegességek

WILLIAM WEISZ & FIUL

Kajak Löffler-palota Kajak

— **Új kommunista összeesküvést lepletek le.** Kisevekből jelentik, hogy a múltban leplezett kommunista összeesküvés után a kisevevi rendőrszolgálat újabb széleskörű kommunista összeesküvés nyomára jött. Ez az összeesküvés Bessarabia egész területén a leszállítottak rendelkezett. A vizsgálat sikere érdekében a hatóságok most leplezett összeesküvésről részleteket meg nem közölnek.

Butor

háló, ebédlők, uriszobák stb. butorok olcsón és kedvező részletfizetések mellett kaphatók

Kutty Rezső butorgyáros
Temesvár III., Dózsa-utca 4.

Száz éves a budapesti OMGE. Budapestről jelentik, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület diszközgyűlés keretében tegnap ünnepelte az alapításának századik évfordulóját. A közgyűlésen, amelyen számos közéletiség vett részt és amelyet az Akadémia disztermében tartottak, Komcsich László gróf és Apponyi Albert diszelnök elnökölték. Apponyi Albert gróf nagy beszédet mondott Magyarország gazdasági helyzetéről. A jubiláló egyesület elsőnek Mayer János földművelésügyi miniszter, majd utána számos gazdasági egyesület képviselője köszöntötte fő.

— **Autók karambolja.** A 746 számú temesvári autó, melyet Baumann Henrik soffőr vezetett, a józsefvárosi állomás előtt összeütközött az 1200 Ems. jelzésű autóval. Az összeütközés következtében mindkét autó súlyosan megrongálódott. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

„Generala”

Ált. Biztosító Társulat, Főigazgató-ság Timisoara, Telefon 7-44, áthelyezte irodáját Timisoara-Belváros, Mercy-utca 10. sz. alól Timisoara-Belváros, Jenőherceg-tér 5. sz. (Agrár-palota) alá.

— **A bázosi kápolna.** Bacau városából pénzes utalványt hozott a posta a Déli Hírlap kiadóhivatalába. Sághy Imre vállalkozó küldött 1000 leit azaz, hogy ezt a pénzt a szegény bázosi magyarok kápolnájának javára fordítsuk. Az ezer leies adományt a Déli Hírlap eddigi gyűjtéséhez csatoljuk.

— **Böhm Mihály dr. főorvos meghalt.** Böhm Mihály dr. főorvos hetvenkét éves korában hosszas betegség után meghalt. Böhm Mihály dr. negyvenhat éven keresztül fejtett ki Temesvárott orvosi működést és nagy népszerűsége tett szert. Temesvár városának tiszteletbeli főorvosa és számos emberbaráti intézménynek vezetője volt. Halálát özvegye, született Brück Rozália és nagyszámu rokonok gyászolja. Temetése pénteken délelőtt tizenegy órkor lesz az Erzsébet-utca 6. számú gyászszobából. Az elhunyt sógora volt Nyiri Jenő vezérigazgatónak.

• **Ha Temesvárra jön,** kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Condukatorul prin Timisoara).

— **A zombolyai tisztviselők megkapják felemelt fizetésüket.** A zombolyai községi tanács még 1928-ban hozzájárult, hogy különféle pótlékok révén emeljék a községi tisztviselők fizetését. Az így keletkezett fizetés-többletet az 1929. évi költségvetésbe is felvették és jóváhagyás végett felterjesztették a megyéhez. A megyei állandó választmány azonban törölte ezeket a tételeket a költségvetésből. A községi tanács erre a megye döntésére hivatkozva nem fizette ki a pótlékokat. A tisztviselők, névszerint Balasiu Demeter, Putici Mihály, Hess Antal, Martini Mihály, és Bitsch Ferenc ezért pert indítottak a község ellen. A temesvári ítélőtábla előtti tárgyaláson a község képviselője hivatkozott a régebbi közigazgatási törvényre, melynek értelmében a megyének joga volt az összeget a költségvetésből törölni. Ezzel szemben a tisztviselők kérték a pótlékok kifizetését. A tábla helyt adott a tisztviselők kérelmének és kötelezte a községi tanácsot, hogy a fizetési pótlékokat 1928-ig visszamenőleg utalja ki.

• **Konyhaberendezési tárgyak, alpacca evőeszközök és asztali tárgyak, nikkeltárgyak és finom aczélárak kaphatók** leszállított áron Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár-Belváros.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Schwab Borbála, Komarek Anna, Totan Ilona, Jakab János, Gesztesi Edgár, Popescu Marcel. Meghaltak: Böhm Mihály dr. 72, Radocsay László 56, Urso Mária 67, Legmann Lázár 74 és Szigeti Mária 54 éves korában.

— **Strandkolónia.** Beszámoltunk arról a nagyszabású építkezésről, amely a Gyárvaros végében közel a strandfürdőhöz indult meg. Az építési mozgalom célja, hogy kisjövendelmű embereknek könnyű fizetési feltételek mellett kertes-udvaros családi házakat teremtsen. Erre a telepre vonatkozólag a részletes felvilágosítások délután négy órától hatig a helyszínén a telep igazgatóságától nyerhetők.

— **A boksáni bíróválasztás körül.** A boksáni bíróválasztás már sok izgalmat okozott. Nagy harcok után tudvalevőleg Perian Vazul volt bíróválasztották meg újra bírónak. A választás ellen az ideiglenes bizottság felekezett. A tárgyalás július 2-án lesz a kormányzás revíziós bizottsága előtt.

Elindult az öt temesvári játékos, aki résztvesz Románia csapatában a délamerikai világbajnokságon

Kis csoport áldogál a józsefvárosi állomás egyik elsőosztályú várótermében, nagyobbára fiatal emberek és szülők, akik bucsuzkodnak egymástól. A csoportból öten utaznak, Bürger, Czako, Kovács, Desu és Steiner II. válogatott futballisták, akik Délamerikába indulnak, hogy ott harcoljanak a román futballsport dicsőségéért a futball világtornáján. Az öt kitűnő temesvári játékos a Bukarestből jövő gyorsvonatra vár, amellyel megérkeznek a többi játékosok, akikkel együtt Zágrábba utaznak, ahonnan Fiuméba mennek. A román válogatott Fiumében találkozik az olasz és jugoszláv együttesekkel és a három ország válogatottjai luksuzgőzősen teszik meg a három hétig tartó tengeri utat. Montevidéóban tiz-tizen négy napig pihen a csapat és tréninggel készül a nagy mérkőzésekre. A torna idején minden második napon játszanak. A román tizenegyben helyet foglal Wetzer, Vogel és Rafinszky is, míg Aradról Barbu II. játszik a csapatban, aki a balszélső helyén küzd majd. A válogatott csapat gerincét a régi Kinizsi csapata alkotja, míg a többi

helyeket a bukaresti Lapusneanu és erdélyi játékosok töltik be. Érdekes, hogy a futballszövetség elegáns uti ruhát csináltatott minden egyes válogatott játékosnak. A duha a következő: Sötétkék kabát sárga gombokkal, oldalt a szövetség jelvényével és szürke nadrág. A versenyek közel három hétig tartanak és azon négy európai állam szerepel: Olaszország, Belgium, Jugoszlávia és Románia csapatai, míg Délamerika valamennyi állama benevezett a tornára és Mexikó, valamint az Egyesült Államok is elküldik reprezentánsait. Az európai válogatottaknak nehéz dolguk lesz majd, de remélhető, hogy sikerül mégis tisztességes eredményeket produkálni.

Hirtelen mozgolódás támad a kis csoportban, a bukaresti gyorsvonat befutott, még egy utolsó Istenhozzád és a válogatott temesvári játékosok már nekivágnak annak a kupénak, melynek ablakából integetnek a többi játékosok. A vonat hamarosan elrobog a cél felé, ahol válogatott csapatunk küzd majd futballsportunk becsületéért.

• **Megtartják a bokszbajnokok revánsmérkőzését.** Chicagóból jelentik: Ismeretes, hogy Amerikában mozgalom indult meg Schmebling és Sharkey bokszbajnokok revánsmérkőzése érdekében. A revánsmérkőzés most már minden körülmények között meglesz és a sordersfieldi arénában erre vonatkozólag már megtették az összes előkészületeket.

— **Gázzal végzik ki a halálra ítéeltet.** Nevada északamerikai állam a múlt évben törvényt hozott, amelyben kimondták, hogy a halálra ítéeltet ézentul nem kötél és villamos széken, hanem a sokkal kevesebb kínzásai járó gázzal végzik ki. Az első ilyen gázzal való kivégzés most ment végbe és a kivégzett egy Whit nevű

szociológus volt. Whitot egy kamrába zárták, amelybe egy csövön cianid gázt bocsátottak be. A kivégzést üvegablakon keresztül ötvenkét tagból álló közönség nézte végig. A kíváncsiak között két nő is volt. Whit minden különösebb halálküzdelem nélkül szinte hirtelen halt meg.

• **Reggelizhet, ebédelhet és vacsorázhat igen olcsón a Hunyadi-ut 16. szám alatt megnyitott Tejivó- és uzsonnázócsarnokban.** (A Szécsi tapétaüzlet mellett.)

— **Öngyilkos aggastyán.** Tietz Péter hetvenöt éves lippai lakos lakásában felakasztotta magát. Mire tetét észrevették, már halott volt. Öngyilkosságának oka gyógyíthatatlan betegsége volt.

— **Bokszverseny Temesvárott.** Edekes bokszverseny lesz július elsején Temesvárott, amikor is Kolozsvár Temesvár válogatott ökölvívói mérkőzések össze erejüket reváns mérkőzés keretében. Ismeretes, hogy a legutóbbi városi közéleti küzdelem alkalmával a kolozsvári együttes súlyos vereséget mért a városi ökölvívókra, ezt azonban felváltotta a bíró pártoskodása idézte elő. Mostani mérkőzés lesz hivatott eldönteni, hogy a város gárdája közül melyik képvisel nagyobb klasszist. A válogatott mérkőzésre, amely valószínűleg a Banatul-pályán zajlik le, a temesvári bokszolók nagy gondot fordítanak a részvételükre. A válogatott csapatot a tréningmérkőzések során Dörfler állítja össze.

— **Radocsay László volt villanytelepi főtisztviselő halála.** Temesvár társadalmának egyik közismert tagja volt Radocsay László, a városi villanytelepnek évtizedeken át volt főtisztviselője, hosszúságú szolgálat után ötvenhat éves korában meghalt. Az utóbbi években a Belvárosban Norma cég alatt rádióüzletet vezetett és kitűnő szakismereteivel vállalkozását fellendítette. Az erős testalkatú férfi szervezetét cukorbetegség adta meg és ez okozta elmulását. Halálát mélyen sujtott özvegye, született Ruschil Anna, Bécsben élő bátyja, Radocsay Béla biztosítóintézeti főtisztviselő, Radocsay Rezső nagyjécsereplébános, sógora Ruschil Jeromos magánbiztosítási igazgató és kiterjedt előkelő rokonság gyászolja. A holttestet a Vécsey-utca 2. szám alatt levő halottasházba szállították, ahonnan ma, csütörtökön délután hat órkor helyezik örök nyugalomra.

— **Paris katonai parancsnoka a Bányászatban.** Gouraud francia tábornok Paris katonai parancsnoka, több napot keresztül a Bányászat vendége lesz. A tábornok június 23-24-én Resicára utazik, ahol megtekinti a Resica-művelet, 25-én Temesvárra jön, amikor Bocu kormányzó ünnepélyes fogadtatásban részesíti és a tábornok Bocu Szevér miniszter, valamint Temesvár város vendége lesz.

• **Falatozó vendéglő.** A járókelő emberek délelőtti, vagy délutáni munkája közben jól esik, ha utójában talál alkalmas helyiséget, ahol pár percet betér, jól és olcsón meguzsonnázik és aztán tovább siet dolgára. Ezt teszi lehetővé Heimlich Ferencnek, a Paesirtamező-vendéglő volt tulajdonosának a belvárosi Hunyadi-utca 7. szám alatt megnyitott új vendéglője. Hideg és meleg uzsonnák, szendvicsek különböző falatok a nap minden szakában kaphatók ott. A felszolgált borok a legjobbak, a temesvári sör pedig, amelyet ott mérnek, mindig frissen csapolt.

— **Ellopták a pénztárcáját.** Scheibl István újpécskai lakos több napig Temesvárott tartózkodott és ügyes-bajos dolgait kellett elintéznie. Tegnap reggel vissza akart utazni falujába, amikor a józsefvárosi állomáson meglepetéssel konstataulta, hogy háromezer-hétszáz leit tartalmazó pénztárcáját ismeretlen tettesek ellopták. Feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— **Riciklista balesete.** Lieber Mihály tizenhét esztendő kocsis tegnap este kerékpáron igyekezett az Új-tér 22. szám alatt levő lakására. A ház közelében a kerékpárral a sötétben nekiment egy kőnek és felborult. A fiatalember a bal vállán olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a mentőknek a kórházba kellett szállítani.

A Kolozsvári magyar színház igazgatósága jelenti, hogy szombaton este félkilenckor kerül színre Temesvárott először Ibsen grandiózus drámai költeménye a

PEER GYNT

Grieg teljes kíséző zenéjével.

A legmodernebb rendezés!

Uj diszletek!

Stilos kiállítás!

Rádió

Műsor:

Csütörtök. (Junius 19.) Budapest. 10 óra: Egyházi zene és szentbeszéd a István bazilikából. 11 óra 45: Operaház zenekarának hangversenye. 1 óra: Gramofonzene. 5 óra 40: Kertész Imre és cigányzenekarának hangversenye. 7 óra 10: Könnyű zene. 8 óra 30: Ifj. Dumas A nők barátja című vígjáték előadása a stúdióból. 10 óra: A Fejes szalonzenekar, Ostend-jazz és Toll Árpád cigányzenekarának hangversenye. Bécs. 10 óra 30: A Károlyi fiúénekkar hangversenye. 11 óra: Szókratész zene. 1 óra 30: Dambóczy és cigányzenekarának hangversenye. 6 óra 15: Derüs dalok. 8 óra: Kertész Imre és cigányzenekarának hangversenye. 7 óra: Körtáncok. 8 óra 40: Csárdásdalok. 9 óra 45: Haydn Nelson és cigányzenekarának előadása. Utánzó zongorázás. 9 óra 40: Hezel operakomikus hangversenye. 10 óra 45: Szókratész zene. 5 óra 30: Gramofonzene. 7 óra: Kávéházi zene. 8 óra: Hangverseny Varsóból. 11 óra: Könnyű zene. Leipzig. 7 óra 30: Tréfás dalok. 8 óra 40: Éjszakán át című hangjáték előadása. 9 óra 20: Szimfonikus hangverseny. München. 7 óra 30: Kamarazene. 9 óra: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 45: Kávéházi zenekar. Prága. 8 óra: Cittova Márta hegedűművész hangversenye. 9 óra 30: Fuvolák hangversenye. Róma. 9 óra: Tizennégy számú álló orosz hangverseny.

Péntek. (Junius 20.) Budapest. 9 óra: Az Országos Postászenekar hangversenye. 12 óra: Hangverseny Megyesi Ilonka zongora- és Csillag Ilus komikusművész közreműködésével. 5 óra 30: Sebő Miklós énekszámai. 6 óra: Magyar dalest, Kőszegi Teréz és Kertész Imre énekművészek közreműködésével. 8 óra 20: Haydn hangverseny az Operaház zenekarának és Kertész Jenő gondokaművész közreműködésével. 10 óra 10: Gramofonzene. Bécs. 11 óra: Silving-zenekar játéka. 1 óra 30: Gramofonzene. 4 óra 30: Zongorahangverseny. 7 óra 30: Kienzl bibliai ember című operájának előadása. utána Korngold jazz. Breslau. 8 óra 15: Gramofonzene. 8 óra: Kiadó zene című zenés bohózat előadása. Berlin. 7 óra 30: Körtáncok. 10 óra: Szimfonikus hangverseny, utána tánczene. Belgrád. 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Rádiónégyes hangversenye. 5 óra 30: Szókratész zene. 7 óra 30: A bibliai ember című opera előzetítése Bécsből. Utána kávéházi zene. Bukarest. 5 óra: A Marcu zenei játéka. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. 8 óra 45: Gualtieri operakomikus dalestje. 9 óra 15: Rádiózenei hangversenye. Kattowitz. 8 óra: Szókratész zene. Utána szimfonikus hangverseny Varsóból. Leipzig. 7 óra: Fuvola Fanni, Strumfels Lizi és Tranter Jenő énekesek hangversenye. 9 óra 45: Fuvola, gitár és viola hangverseny, utána szókratész zene. Róma. 9 óra: Kálmán Imre Tatárjárás című operettjének előadása. Stuttgart. 8 óra 30: Offenbach az ezredados leány című operettjének előadása. Varsó. 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny.

Színház

Romeó és Julia. Shakespeare örökéletű és nemes veretű tragédiája. Romeó és Julia kerül ma, csütörtökön este felújításra a temesvári városi színházban. Közel tizenöt éve, hogy a darabot Temesvárott utóljára játszották.

Csathó Kálmán új darabja. Holnap, pénteken este Csathó Kálmán darabja, a Matyika színésznő akar lenni című vígjáték kerül először színre a temesvári színházban. A közönség a bemutatkozó előadás iránt nagy érdeklődést tanúsít.

Peer Gynt. Ibsen Henriknek ez a monumentális szindarabja, amelyhez Grieg irt impozáns kísérő zenét, a világ minden színpadán színrekerült már. Fatális véletlen, hogy ezt a darabot Temesvárott eddig még nem mu-

tatták be és a nálunk vendégszereplő kolozsvári magyar színtársulat a Peer Gynt színrehozatalával régi mulasztást pótol. A szombati premierre nagy előkészületek folynak és az előadás olyan lesz, hogy az minden igényt kielégít. A rendezést Forgács Sándor végzi, a zenekart pedig Török Emil dirigálja. Mivel a darab hosszú, az előadást már félkilencor kezdik. A Peer Gynt szombaton kívül még vasárnap, hétfőn és kedden este is színre kerül.

Színházi műsor:
Csütörtök este 9 órakor: Romeo és Julia.
Pénteken este 9 órakor: Matyika színésznő szeretne lenni.

Közgazdaság

A buza kiviteli vámjának eltörlését sürgetik a parlamenti képviselők

A buza és általában a gabonaneműek kivitele jóformán teljesen szünetel. Igen nagy gabonakészlet fekszik még a különböző raktárakban a tavalyi termésből, az ideai termés ára pedig igen alacsony lesz úgy, hogy új búzát már ma 380-400 leies áron kínálnak. Ez a körülmény késztetett több képviselőt arra, hogy saját kezdeményezésből törvényjavaslatot nyújtsanak be a kamarának, amely a gabona kiviteli illetékének teljes eltörlését indítványozza. A törvényjavaslat indokolásában kifejtik, hogy akkor, amikor a buza vagononkinti ára 70-80.000 lei között váltakozott, szintén kétezer lei volt a vagononkinti kiviteli ille-

ték és ma is annyi, amikor pedig a buzaár 30-40.000 lei között váltakozik. Ha a kiviteli illetéket a törvényhozás eltörlí, akkor a román buza kétezer leiel olcsóbb lesz és jobban veheti fel a versenyt a világpiacokon. A képviselők kéri a kamara elnökségét, a javaslatot minősítse sürgősnek, hogy az új kiviteli kampányban a román gabonaneműeket már illetékmentesen lehessen külföldre szállítani. Gazdasági körökben érdeklődéssel várják Popovici Mihály pénzügyminiszter álláspontját, mert Madgearu volt pénzügyminiszter annak idején, amikor a kiviteli illetékek eltörlését előtte szavá tették, arról hallani sem akart.

Forgalmi adó eltörlése miatt megbitványított bányászati malmok. Taranu pénzügyi vezérfelügyelő három esztendőre visszamenőleg megvizsgálta hatvan bányászati malmok forgalmi adóját és megállapította, hogy ezek a malmok valamennyien eltörlték kisebb-nagyobb eladásokat, amelyek után nem fizettek forgalmi adót. A vezérfelügyelő erre a malmokra öteztől ötszáz ezer leig terjedő pénzbírságot vetett ki.

Legdrágább a Resica-művek szene. Az államvasutak vezérigazgatósága közli, hogy az egyes belföldi bányavállalatokkal a szénzállításra vonatkozó szerződést november elsejéig meghosszabbították. A hivatalos közleményben a vasúti vezérigazgatóság megjelöli, hogy az egyes bányatársulatoktól milyen áron veszi át a szenet. Ez a kimutatás érdekes összehasonlítást ad alkalmat. Amíg a petrosényi, lónyai és a többi Zsil-völgyi bánya tonnánként 910 leiert szállítja a szenet, addig a Resica-művek tulajdonát képező aninai bányák szene tonnánként 1158 leibe kerül. A közepes minőségű aninai szén tonnánként átlag háromszáz leiel drágább a többi belföldi szénnél. Tudják az urak a Resica-műveknél, hogy mit esinálnak.

A telefonkoncesszió bérbeadása. Bukaresti jelentés közli, hogy a telefonkoncesszió bérbeadására vonatkozó javaslatot legközelebb a parlament elé terjesztik. A javaslat parlamenti tárgyalására és a végleges szerződés megkötésére Bukarestbe érkezett Behuczedes az International Telegraph-Telephone részvénytársaság elnök-igaz-

gatója, a Morgan pénzeszoport megbízottja. Az elnökgazgató most alakítja meg azt a belföldi részvénytársaságot, amely a Morgan-eszoport pénzügyi támogatásával veszi bérbe a telefont.

Versenyt írtottak az új vámtarifa miatt. Newyorkban tegnap éjjel lépett életbe az új vámtarifa, amely az Európából hozott áruk vámját tetemesen fölemeli. Azok a hajók, amelyek Európából Amerikába igyekeztek, nagy gyorsaságot fejtettek ki, hogy szerda éjjel előtt érjenek amerikai kikötőbe, amikor még a régi tarifa érvényes. Sok hajó így bebizonyította, hogy sokkal gyorsabban tud haladni, mint eddig tette. Tegnap déltől estig harminckét olyan nagyhajó érkezett be Newyorkba, amelyeket csak mára vártak. Ezek a hajók a sietéssel félmillió dollárt takarítottak meg.

Fizetésképtelen erdélyi lisztkereskedés. Szászrégenből jelentik, hogy a több évtized óta fennálló Schwarz Mandel utóda lisztkereskedés fizetésképtelenséget jelentett be. Az aktívák 19 az összes passzívák 27 millió leibe rúgnak. A cég hatvan százalékot ajánlott föl a hitelezőknek.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Junius 18.) Leszámitolóbank 87.1, Kereskedelmi Bank 105, Angol-Magyar Bank 77.2, Magyar Hitel 68, Pesti Házai 179, Drasche 120, Csáky-Prackfalvi 7.2, Urikányi 92.3, Rima 67.2, Salgó 38.4, Általános Kőszén 540.5, Beosini 153, Nasici 127.5, Szikra —, Ganz-Danubius 75.2, Magyar cukor 97.5, Délcukor 105, Lipták —, Egis 12, Nóva 28, Temesvári Szesz 25, Temesvári Sör —.

Apróhirdetések

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE.
Éveken át nagy anyagi áldozatok árán azt a kedvezményt nyújtottuk előfizetőinknek, hogy minden havi előfizetés után díjmentesen közölhetek egy-egy tiz szóig terjedő apróhirdetést. A gazdasági viszonyok és a közügyek, a közjótékonyság érdekében hozott állandóan növekedő kiadásaink arra kényszerítettek, hogy az ingyenes hirdetések rendszerét augusztus hó elsejével megszüntessük. Kizárólag előfizetőinknek továbbra is azt a kedvezményt nyújtjuk, hogy ugyanazon apróhirdetés második szori folytatólagos közlésénél huzsonöt, harmadszori közlésénél ötven, negyedszori közlésénél hetvenöt százalék engedményt adunk, ötödször pedig díjmentesen közöljük.

Mindazoknak, akik állást keresnek, vagy akik elfoglalható állást hirdetnek, apróhirdetését ötven százalékos kedvezménnyel közöljük. Tesszük ezt, hogy a nagy munkanélküliség közepette az állásközvetítést olcsóbbá tegyük. Az ilyen állásközvetítő hirdetés ára tiz szóig tizenöt lei.

Egy szó ára a többi apróhirdetésnél három lei, vastagabb betűvel öt lei, legkisebb apróhirdetés harminc lei.

Az este hat óráig behozott apróhirdetések másnap reggel már megjelennek, az este hat óra után beküldött apróhirdetések másnap reggel csak husz százalék felárral jelenhetnek meg, vagyis ebben az esetben a legolcsóbb apróhirdetés ára harminchat lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert a számlakiírás és pénzbeszedő elküldése költséggel jár.

Jelleges hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jeligével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni.

Józsefvárosban apróhirdetéseket eredeti áron felvesz a Déli Hírlap részére: March-trafik, Küttel-tér 1.

Igazi lósnó
aki megmondja multját, jelenét és jövőjét, tanácsokkal szolgál. nem csalás, minden beteljesedik. Érdeklődők forduljanak bizalommal hozzám. Temesvár, Erzsébetváros, Posta-utca 18. szám. Vidékieknek levélben is. Válaszbélyeg melléklendő. **Diszkrét lakás!**

Allást keres

Fiatal házaspár
házmesteri állást, azonnalra vagy július 1-re keres. IV., Csillag-utca 34., a műhelyben. (1957)

Jobb mindenesnő
állást keres július 1-re. Erzsébetváros, Rezső-u. 86. (1959)

Gyermektelen
házaspár nagyobb házban házmesteri állást keres. Cimeket a kiadóba kérek. (1964)

Alkalmazás

Kifutóleány
kezdő fizetéssel felvétetik. Gyárvaros, Malom-tér 2. Trafik. (1969)

Apróhirdetések

Adás-vétel

Boksánbányán

központban teljesen pormentes, csendes utcában egy szép családi ház jutányosan eladó. 3 szoba, előszob, konyha, éléskamra, külön udvari szoba és egy szoba, konyha, éléskamra külön udvari lakással. — Pince teljesen betonozva, udvar köveztve, kut kitünő ivóvízzel, kis konyhakert és fedett kapubejárát. Villanyvilágítás bevezetve. Összes szükséges mellékhelyiségekkel. Közlebbit a kiadóban.

(1945)

Veszek

használt jó zongorát. Értesítést telefon 485. szám alá kérek.

(1961)

Teherautó

2-2½ tonnás kitünő állapotban, elsőrendű márka, féláron 100.000 leiert eladó. Asztalos Sándor, gyárvárosi szőlők, Brezelmayer-u. 13.

(1967)

4500 száraz vályogot

és használt épületfát keres megvételre Asztalos Sándor, gyárvárosi szőlők, Brezelmayer-utca 13.

(1966)

Lakás

November elsejére

modern, háromszobás lakást Erzsébet—Józsefvárosban keresek. Ajánlatokat „Kertes lakás előnyben“ jelígre Fehér Olga hirdetési irodájába kérek. Dózsa-utca 7. Tel. 1900.

(795)

Kiadó

kisebbségi urialádnak 3500 leiert 4 szobás modern lakás, pince és kerttel, Mehalában. Tulajdonos Tirbu városi főállatorvos.

(1933)

Két szoba konyha

villamos megálló mellett 1200 leiert kiadó. Mehala, Vár-sor 1.

(1926)

Kiadó

azonnal beköltözhető utcai lakás, IV., Szilágyi-utca 26.

(1948)

Keresek

mielőbbi beköltözésre 2-3 szobás lakást, lehetőleg Erzsébet- vagy Józsefvárosban. Kertes családi ház előnyben. Magas bért fizetek. Villamoshoz közel, Fehér Olga hirdetési irodája, Dózsa-utca 7. Tel. 1900.

(796)

Egy szobás-konyhás

lakás azonnalra kiadó. Schibek, III., Király-u. 65.

(1962)

Kétszobás

utcai lakás július 1-re kiadó. IV., Begabalsor 18 vagy III., Teleky-u. 2. Zimmermannál.

(1960)

Kiadó

2 szobás modern utcai lakás ujonnan renoválva és festve, olcsó szerződéssel azonnalra, IV., Fröbl-utca 41, házmeszternél.

(1968)

Különféle

Olcsó cipőjavítás!

Talpalások elpusztíthatlan erős anyagból. Férfi cipőtalpalás sarokkal 160 lei. Női talp és sarok 110 lei. Cipő 55 lei, férfi cipőfestés 75 lei. Öv. Bősze Emílné, IV., Bem-u. 9. Levelezőlap hívásra házhoz megyek.

(1472)

Női varráshoz

tartozó összes munkákat a legizlésebb kivitelben olcsón és pontosan vállal Schindler Mariette varrodája Bocsa-Montana.

(5902)

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

A szerelem mindent legyőz

A Déli Hírlap regénye.

Írta: Berkó Károly.

— 44. fejelet —

Ajkát halk sóhaj hagyta el: — Zsuzsánna!

Lelki szemei előtt megelevenedett a leány. Láta, amint fehér ruhájában ott áll beteg atyjának toloszéke mellett az erdőben. Néha gyengéden odahajlik az öreg ezredeshez, valamit mond neki, beszélgetnek, olykor halvány mosoly jelenik meg arcán, aztán megint leül atyja mellé, újságot, vagy könyvet vesz a kezébe és csengő hangján felolvass az öregurnak.

— Zsuzsánna, — sóhajtott újra.

Azonban mi volt ez? A beteg behunyta a szemét, aztán újból kinyitotta azt. A kép, amelyet az imént maga előtt látott, megváltozott. A képből azonban megmaradt a leány alakja. Ott látta Zsuzsánát a szobában ágya mellett. Érezte a homlokán hűs kezét.

Csodálkozott magán, hogy ilyen élénk a fantáziája. Hiszen már nincsen láza, hogy ilyen élénk képzetek jelenjenek meg előtte.

Mi ez?

Nem volt azonban ideje rá, hogy tovább töprengjen, mert abban a pillanatban egy végtelenül édes, csengő hang szólalt meg:

— Végtelenül vágytam utánad, Tibor! El kellett, hogy jöjjenek, mert látni kívántalak!

A beteg esendesen maga elé mosolygott.

Ebben a mosolyban azonban több volt a fájdalom, mint a remény.

És kérdezte:

— Azért jöttél talán, hogy még egyszer bucsut végy tőlem?

A leány a fejét rázta.

— Nem, nem bucsuzni jöttem, hanem azért, mert örökre veled akarok maradni.

A beteg tovább is mosolygott, azonban mosolyából eltűnt minden keserűség, minden fájdalom és arcáról végtelen öröm sugárzott ki.

Ujjongani szeretett volna, szeretett volna örömeiben felugrani, azonban gyenge volt még.

A lány pedig csendes hangon beszélt:

— Már hetek óta egy levél van nálam. A levelet Hegyi Kálmán doktor írta és rám bízta, hogy adjam át neked, ha felgyógyulsz. Még talán várnom kellett volna ezzel, de már nem bírtam magammal és valami ide üzött hozzád. Látni akartalak, Tibor. Elhoztam magammal a levelet is, amely mellett is van egy másik levél, amelyet az orvos hozzám intézett. Tessék kedvesem, olvasd el mindkettőt.

Madaras-Kőváry Tibor báró a betegség következtében szinte átlátszóvá vált kézzel nyult a levél után. Szétnyitotta azt és beletekintett. A levél Gefből volt kelteztve már hetek előtt.

Hegyi Kálmán doktor a levélben ezeket írta:

— A szeretett lényért köztünk lefolyt versengésben ön lett a győztes, báró ur! Abban a pillanatban, amikor ön a háborgó tengeren saját életének kockáztatásával igyekezett engem megmenteni, arra a tudatra ébredtem, hogy ön méltóbb arra, hogy Zsuzsánna az öné legyen. És ott a halálos veszedelemben imádkoztam az Istenhez, hogy legalább ön meneküljön meg,

hogy elvehesse jutalmát, Zsuzsánát. Az Isten nemcsak önt mentette meg, hanem elegendő erőt adott az ön karjaiba ahhoz is, hogy ön engem megmentsen. Köszönöm ezt önnek báró ur. Nem azért örvendek az életnek, mert éppen élek, hanem azért, hogy így szegény öreg édesanyám nem maradt magára. És most megtartom fogadalmamat, amelyet a háborgó tengeren tettem. Ezzel a levelemmel egyidejűleg Zsuzsánának is írok és visszaadom neki a szavát, visszaadom neki a szabadságát, amikor arra kérem, tekintse eljegyzésünket felbontottnak. Fogadja el tőlem, a volt vőlegénytől Zsuzsánát, báró ur! Legyen meggyőződve, hogy tiszta szívből, becsületes lélekből sok-sok boldogságot kívánok önöknek. Olyan végtelen boldogságot kívánok, aminőt az a nagy szerelem, aminőt az önökké, meg is érdemel.

A báró reszkető keze elejtette a levelet.

Arcát az ágy mellett álló leány felé fordította.

— Zsuzsánna, hát lehetséges, — kérdezte halk hangon — lehetséges, hogy mi ketten boldogok is legyünk?

Zsuzsánna a betegre nézett. Ebben a nézésben végtelen szeretet és végtelen jószág volt.

— Hosszu éveken keresztül szeretjük egymást. A sors eddig nem akarta, hogy egymáséi legyünk. Te lázadtál a sors ellen, Tibor, megkísérelted nem egyszer, hogy megváltoztassad azt és engem megnyerj magadnak. Nem lehetett. A sok szenvedésért, a sok küzdelemért most ime itt van a jutalom. Elérkezett a perc ime magától, amikor végre egymáséi lehetünk.

A beteg hangosan felkiáltott:

— Zsuzsánám, életem, boldogságom!

Karjait a leány felé nyújtotta.

Zsuzsánna lehajlott hozzá.

Végtelen szerelemmel megölelték, megcsókolták egymást. A báró sutogva kérdezte:

— Feleségem leszel?

A leány könnyekkel a szemében, alig hallhatóan válaszolta:

— Igen!

Hosszu szünet állott be.

— Mikor kaptad ezt a levelet, drágaságom?

— Ó, már régebben, — válaszolta a leány — azonban az orvos azt mondta, hogy még annyira beteg vagy, hogy minden izgalom árthat. Azért nem jöttem el és azért nem hoztam el neked a levelet.

Csend támadt.

Mély hallgatás.

Megint a báró szólalt meg elsőnek:

— Pedig lehetséges, hogy az öröm, hogy most már végre az enyém lehetsz, talán előbb gyógyított volna meg.

Zsuzsánna odasimult a báróhoz és halkán mondotta:

— Most már túl vagy minden veszélyen! Most már hamarosan meggyógyulsz.

— És mondjad, aranyos Zsuzsánám, mikorra tüzhajthatjuk ki esküvőnket?

— Amikorra neked tetszik, Tibor.

Aztán még elmondott egyetmást a betegnek. Így elmondta azt is, hogy

Hegyi Kálmán doktor előbb megapolta a bárót mindaddig, amíg annak élete biztosítva volt. Akkor az anyjával együtt elutazott Svájcba, hogy anyját ott férjével levő leányánál elhelyezze. Zsuzsánna továbbra ott maradt a rivierai furdőhelyen. Hegyi doktor gondoskodott róla, hogy semmiben ne érezzen szükségét.

A bárót meghatotta az orvosnak eljárása és megindult hangon mondta:

— Örökre hálás vagyok ennek nagylelkű embernek. Levelében írja, hogy kettőnk között én vagyok méltóbb a te bírásodra. Ha gondolom a dolgon, rá kell jönnöm, hogy talán mégis csak ő a méltóbb. Azban kettőnk között én vagyok az, jobban rászorul a boldogságra, aminek nélkül az életem teljesen elsorválna.

Zsuzsánna mosolygott.

— Kedvesem, hagyjuk most minden töprengést. Örülünk, hogy sok fájdalom után végre felderült szünkre a boldogság napja. Háláért Isten iránt, fogadjuk meg, hogy boldogságunkban igyekezzünk fogdosásokat is boldogokká tenni azokat, hogy jót cselekszünk mindazoknak akik arra rászorulnak.

— Ugy legyen, — hagyta helyben a báró menyasszonya szavait.

Aztán hozzátette még:

— Nemsokára a pap fogja megállni frigyünket és akkor aztán hazarünk. Elmegyünk haza, ahol a leányom vár bennünket. Kivesszük intézetből és te leszel neki szeretős gondos édesanyja. És segítésemre szel mindenben, mert részese leszel rekvéseimnek, munkásságomnak. Gondoskodni fogunk róla, hogy birtokunkon a legszegényebb embernek is élete legyen.

Zsuzsánna nem válaszolt. Kezével amely a báró ujjai között feküdt megértően szorította meg vőlegénynek kezét.

Odakint a nap leáldozóban volt. Utolsó sugarait beküldte a beteg szobába.

Ezek a sugarak glóriaként fontak körül Lajtorjay Apor Zsuzsánna Madaras-Kőváry Tibor báró fejét. Sok mártíromság után ezt a két fej a dicsőség sugarai fonták körül.

— Vége. —

Gyermek-nyaraló

6-10 évesek számára. Orsova, Str. Traian 84. szám. Tanárnő felügyelet! Kitünő ellátás!

Kitünő házikoszt

házban és házon kívül olcsón kaphat Gyárváros, Szénatér 8, I. emelet. (196)

Nincs többé romlott étel, ha jégsekretyét idejében az egyedüli készítőnél szerzi be

Olcsóbb, mind bárhol!

PETROVITS SIMON

Temesvár-Józsefváros, Preyer-u. 21.

Lebontandó ház

anyaga a Niemetz-pusztán (tűdögondozóval szemben) eladó. Alföldi Géza dr., Belváros, Lenautér 1 (Eisenstädter-ház).